

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика суддівства у футболі

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика суддівства у футболі
Освітня програма	«Фізична культура і спорт»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 6 год. Практичні заняття – 34 год. Самостійна робота – 50 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни	
Формувати у студентів знання теоретичного матеріалу та практичні навички з методики суддівства, організації змагальної діяльності з футболу.	
Компетентності	
ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях. ФК11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом. ФК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.	
Програмні результати навчання	
ПРН4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. ПРН6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці. ПРН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини. ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Правила гри у футбол. - Практичні рекомендації для офіційних осіб матчу; - Футбольні терміни	Знати правила гри та правила змагань у футболі. Засвоїти основні футбольні терміни та терміни арбітрів.	<ul style="list-style-type: none">• Виконання тестових завдань з вивченої теми;• Завдання для самостійної роботи.

	- Терміни для арбітрів		
2.	<p>Тема 2. Структура та зміст діяльності арбітра у футболі.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Суддівство, як чинник ефективної змагальної діяльності; - Характеристика діяльності арбітра та асистентів арбітра у футболі; - Функціональні обов'язки та рухова діяльність арбітра та асистентів арбітра у футболі. 	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - функціональні обов'язки арбітра та асистентів арбітра у футбол; - що є основним чинником ефективної змагальної діяльності, а також структуру та зміст діяльності арбітра з футболу. <p>Вміти охарактеризувати діяльності арбітра та асистентів арбітра у футболі.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання тестових завдань з вивченої теми; • Завдання для самостійної роботи.
3.	<p>Тема 3. Основні моделі підготовленості футбольних арбітрів різної кваліфікації.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Присвоєння спортивної кваліфікації арбітру у футболі; - Індивідуалізація спеціальної фізичної підготовки арбітрів високої кваліфікації у футболі; - Психологічна підготовка арбітра у футболі. 	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - порядок присвоєння спортивних кваліфікацій арбітру у футболі; - структуру побудови річного циклу підготовки футбольних арбітрів різної кваліфікації; - роль психологічної підготовки арбітра у футболі. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати роботу футбольного арбітра під час перегляду різного роду матчів; - самостійно скласти програму для фізичної підготовки футбольного арбітра на 2-3 дні. 	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання тестових завдань з вивченої теми; • Завдання для самостійної роботи.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Практичні навички	Робота на парах	50
Теоретичні знання	Тестування, усна відповідь	30
Самостійна робота	Індивідуальні завдання, КСР	20
Максимальна кількість балів		100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навч. роботи	Графік навчального процесу																		Разом		
	Номер практичного заняття																	КСР		ІЗ	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				
Т	100		100			100			100			100				100	100			20	
УВ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	10	
ПН	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	50	
СР																			100	100	20
Разом																				100	

Примітка. Позначено:

Т – тестовий контроль знань;

УВ – усна відповідь;

ПН – практичні навички;

СР – самостійна робота;

КСР - контроль самостійної роботи.

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за **100 бальною шкалою**.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за практичні навички (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множить на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал за **практичні навички** може скласти **50 балів**), отриманих балів за **самостійну роботу** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множить на ваговий коефіцієнт 0,2, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти **20 балів**), оцінки за **теоретичні знання** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множить на ваговий коефіцієнт 0,3, відповідно максимальний бал може скласти **30 балів**), що в сумі максимально може скласти **100 балів**.

Теоретичні знання студентів оцінюються шляхом **тестування** та їх **усної відповіді** на заняттях. Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **30 балів**.

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному практичному занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей).

Проходження всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента.

На кожному занятті студент може отримати оцінку за **усну відповідь** (УВ), участь у дискусії, розв'язування ситуаційних задач тощо.

Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100.

Під час **практичних занять** студенти виконують практичні роботи з метою оволодіння практичними навиками (ПН). За кожним тематичним модулем передбачено виставлення оцінки за практичні навички. Оцінка виставляється за результатами виконання практичних видів робіт. Виконання всіх видів практичних робіт і здача супровідної документації є обов'язковою для усіх студентів.

Максимально можлива кількість балів, яку може отримати студент за **практичні навички** становить **50 балів**.

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування **КСР** та виконання **індивідуальних завдань**.

Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **20 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, їх існуючих вмінь, навичок та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми. З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності.

Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на

практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
Література:	
1. Абдула А. Б. Особливості фізичної підготовки арбітрів у футболі / А. Б. Абдула, В. С. Ашанін // Молодіжний науковий вісник. — 2007. — С. 61 — 63.	
2. Абдула А. Б. Порівняльна характеристика показників діяльності	

арбітрів різної кваліфікації під час футбольного матчу / Абдула А. Б. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 2009. – № 4. – С.63-65.

3. Дулібський А, Грисьо Я. Чемпіонат світу з футболу 2014 року: кадрово-аналітичний аспект [2014 World Football Championship: staff and analytical aspect]. Молода спортивна наука України. 2015;(19):70-75.

4. Іщенко І. А. Психологічне забезпечення професійної придатності футбольних арбітрів до діяльності в особливих умовах [Psychological support of football referees' professional suitability for activity in special conditions] [автореферат]. Київ: Національний університет оборони України; 2012. 20 с.

5. Криницький Р. К. Мистецтво керування арбітра з футболу// Вісник Черніг. державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. — Чернігів, 2007.—Вип. 44. — С. 194 — 196.

6. Колліна П. Арбітри намагатимуться якісно працювати без додаткових асистентів [Інтернет]. [Referees will try to work qualitatively without additional assistants]. Доступно: <https://ffu.ua/article/28178> [цитовано 2014 Серп 27].

7. Сушко РО. Теоретико-методичні основи розвитку спортивних ігор в умовах глобалізації (на матеріалі баскетболу) [Theoretico-methodical bases of sports games development in conditions of globalization] [автореферат]. Київ; 2018. 40 с.

8. Ніколаєнко ВВ. Система багаторічної підготовки футболістів до досягнення вищої спортивної майстерності [System of footballer long-term preparation for achieving the highest sports mastery] [автореферат]. Київ; 2015. 38 с.

9. Петров ВД, Абдула АБ. Физическая подготовка футбольных арбитров [Physical preparation of football referees]. Харьков; 2007. 96 с.

10. Петров ВД, Абдула АБ. Физическая подготовка футбольных арбитров [Physical preparation of football referees]. Харьков; 2007. 96 с.

11. Самчук А. В. Вагомість чинників впливу в професійній діяльності арбітра у футболі / Андрій Самчук, Мар'ян Пітин // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту / за заг. ред. Євгена Приступи. – Л., 2010. – Вип. 14, т. 1. – С.273 — 277.

12. Самчук А. В. Чинники у діяльності арбітра у футболі / Самчук А., Пітин М. // Перший крок у науку : матеріали Всеукр. наук. -практ. конф. – Луганськ, 2010. – Т. 2. – С. 49 — 53.

13. Сушко РО. Теоретико-методичні основи розвитку спортивних ігор в умовах глобалізації (на матеріалі баскетболу) [Theoretico-methodical bases of sports games development in conditions of globalization] [автореферат]. Київ; 2018. 40 с.

14. Турбин ЕА. Формирование специальных навыков футбольных арбитров начальной подготовки [Formation of special skills in football referees of the initial preparation] [автореферат]. Малаховка; 2009. 24 с.

15. Маніло ЮВ. Фізична підготовка арбітра з футболу [Physical preparation of football referee]. В: Стратегічні питання світової науки – 2014: зб. наук. пр. 10-ої Міжнар.наук.-практ. конф. (фізична культура і спорт). Перемишль; 2014. Вип. 33: С. 89-93.

2. Інформаційні ресурси

1. <https://uaf.ua/>
2. <https://uaf.ua/referee-committee>
3. https://uk.wikipedia.org/wiki/Українська_асоціація_футболу
4. <http://iffif.ua/>
5. <http://iffif.ua/files/library/rehlament-infrastruktury-stadioniv-ta-zakhodiv-bezpeky-2020.pdf>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 301 тел. (0342) 59-60-20 https://spd.pnu.edu.ua spd@pnu.edu.ua
Викладач	Маланюк Любомир Богданович Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактна інформація викладача	+380501399419 liubomyr.malaniuk@pnu.edu.ua
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію

	<p>наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри спортивно-педагогічних дисциплін студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач: Маланюк Любомир Богданович